

مدیرعامل منطقه آزاد چابهار
در گفت و گو با «ایران» تشریح کرد

چهره چابهار ۱۴۰۰

◀ **سیاوش رضایی / مناطق آزاد کشور**
که در گذشته نه چندان دور به عنوان دروازه‌ای برای واردات شناخته می‌شدند، اکنون با مأموریت‌های جدیدی از تجارت به تولید تغییر مسیر داده‌اند. براساس سیاست‌های جدیدی که برای این مناطق تدوین شده، قرار است که مناطق آزاد کشور نقش برجسته‌تری در رونق اقتصاد بازی کنند. عبدالرحیم کردی، مدیرعامل منطقه آزاد چابهار در گفت و گو با «ایران» از جزئیات تغییر مأموریت مناطق آزاد و نتایج آن در سه سال گذشته می‌گوید و تصویر منطقه آزاد چابهار در سال ۱۴۰۰ را ترسیم می‌کند.

سجاد صفوری / ایران

فضای کسب و کار فرآیندها را کاملاً مورد بازنگری قرار دادیم، روندها را کوتاه کردیم، سامانه‌ها و سیستم‌هایی را که هم به شفافیت و هم به سرعت دادن به کارها کمک می‌کرد، استقرار دادیم. در حال حاضر در چابهار برای شروع یک کسب و کار همه آنچه مورد نیاز یک سرمایه‌گذار است از طریق سامانه و پنجره واحد، قابل رهگیری و دنبال کردن است. این بخش عمده‌ای از دغدغه سرمایه‌گذارانی است که در گذشته درباره نحوه واگذاری طرح‌ها، زمین و شرایط پروژه‌ها نگران بودند و با این اقدامات، این دغدغه برطرف شده است که یک دستاورد بزرگ محسوب می‌شود.

نتیجه این تغییر رویکردها چه بوده است؟

حاصل این شفافیت و اصلاح فرآیندها امروز این است که ما در سه سال گذشته به اندازه ۱۰ سال قبل قرارداد سرمایه‌گذاری منعقد کردیم یعنی تقریباً بیش از ۵ هزار میلیارد تومان در قالب حدود ۴۴۰ تا ۴۵۰ طرح سرمایه‌گذاری را قرارداد بسته‌ایم. البته این تعداد منهای دو پروژه مهم فولاد و پتروشیمی است. میزان سرمایه‌گذاری در مجموعه فولاد تقریباً به تنهایی در فاز اول حدود ۱۳۰ میلیون یورو است و مجموعه فولاد و پتروشیمی تقریباً ۵ تا ۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری می‌شود. انتظارمان این است که در سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری برسند و قریب به ۶۰۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری فاز یک آنها است که در حال محقق شدن است.

زیرساخت‌های اساسی و مهم اگر چه در مقایسه با بسیاری از ناحیه‌های صنعتی و شهرک‌های سرزمین اصلی یا در مقایسه با آن نسبتاً خوب باشد، اما در مقایسه با مناطق آزاد دیگر مناطق دنیا و آنچه که مورد انتظار بوده متأسفانه خیلی قابل دفاع نیست.

در دولت یازدهم مهم‌ترین مسأله‌ای که به آن پرداخته شد یا صورت مسأله‌ای که در مناطق آزاد با آن مواجهه صورت گرفت این بود و شاهد یک رویکرد اساسی در بحث منطقه آزاد بودیم. در ابتدای دولت یازدهم با آسیب‌شناسی مناطق و دلایل عدم موفقیت و اشکالاتی که در این مسیر وجود داشت نقشه راه کلانی ترسیم شد که در آن برای همه مناطق مأموریت‌های مشخصی تعریف شد و با دوشعار مهم شفافیت مناطق و برنامه‌ریزی مبتنی بر مأموریت مسیر آغاز شد و خوشبختانه این موضوع در دولت دوازدهم با بسترسازی که در دولت یازدهم صورت گرفت آغاز مناسبی برای مناطق آزاد شد.

براین اساس در سال‌های اخیر اهدافی را که برای مناطق آزاد تعریف شده بود چه در حوزه تولید چه در حوزه صادرات همه را توانستیم محقق کنیم، اما در چابهار رویکرد ما تغییر استراتژی از تجارت به تولید در ابتدای دولت بوده است. در همین راستا بسترها و زیرساخت‌های مورد نیاز تولید را چه در حوزه سخت‌افزار و چه در بسترهای نرم‌افزاری و

■ اکنون در آستانه هفته دولت هستیم. در منطقه آزاد چابهار چه اتفاقاتی در جذب سرمایه و تولید رخ داده است؟

اجازه بفرمایید به جای اینکه فقط درباره دولت دوازدهم حرف بزنم، در مورد تحولات مناطق آزاد در دولت‌های یازدهم و دوازدهم توضیح بدهم چون به نوعی آنچه در دولت دوازدهم اتفاق افتاده مجموعه سیاستگذاری‌ها و برنامه‌هایی بوده که از ابتدای دولت یازدهم شروع شده است.

موضوع مناطق آزاد به صورت عام یک ماجرای همیشه پرچالش و پر حاشیه در تمام ۲۵ سال گذشته بوده است. شاید دلیل اصلی این بوده که ما در دود دهه گذشته هیچ وقت برنامه مشخص و روشنی که مبتنی بر یک مأموریت از قبل تعیین شده برای این مناطق باشد، نداشتیم. اساساً برخلاف همه جای دنیا به جای اینکه منطقه آزاد را به عنوان بستر مناسبی برای جذب سرمایه‌گذاری و بازساخت‌های مناسب و در قواره و استاندارد های بین‌المللی داشته باشیم متأسفانه این مسأله در ایران اتفاق نیفتاد. به جای این مهم همیشه از طریق واردات و دریافت بخشی از عوارض گمرکی این کار را انجام می‌دادند از محل عوارضی که دریافت می‌کردند، بودجه‌ای تعریف و صرف توسعه زیرساخت‌هایی می‌شد و بعد از تکمیل زیرساخت‌ها به دنبال جذب سرمایه‌گذار می‌رفتیم.

بعد از ۲۵ سال ما اکنون شاهد این هستیم که اکثر